

KLANKEN VAN OORSPRONG

AANVRAAG BRABANT C

Documentaire van 100 min
uitgebreide randprogrammering, educatieprogramma en tentoonstelling(en).

Regie: Hetty Naaijens-Retel Helmrich Producent: Leonard Retel Helmrich
Scarabeefilms - Grondster 1 - 5052 WP Goirle

Overzicht en inhoud aanvraagddocumenten

Projectplan

Logline
Synopsis
Toelichting producent
Toelichting Scenarist-Regisseur
Randprogrammering Klanken van Oorsprong
Samenwerkingspartners
Scarabeefilms

Marketingplan

Toelichting marketing en publiciteit

Financieel

Begroting en dekking film, tentoonstelling, educatie en randprogrammering

CV's

Producent / camera: Leonard Retel Helmrich
Regisseur: Hetty Naaijens – Retel Helmrich
Cameraman/ editor: Jasper Naaijens
Geluidsmixage: Ranko Paukovic
Uitvoerend producent/ fondsenwerver: Ciska van Beek
Co-scenarist / researcher, schrijver en samensteller tentoonstelling: Beatrijs van Agt
Educatieplan: Karlijn Naaijens
Bedrijfsvisie: Scarabeefilms

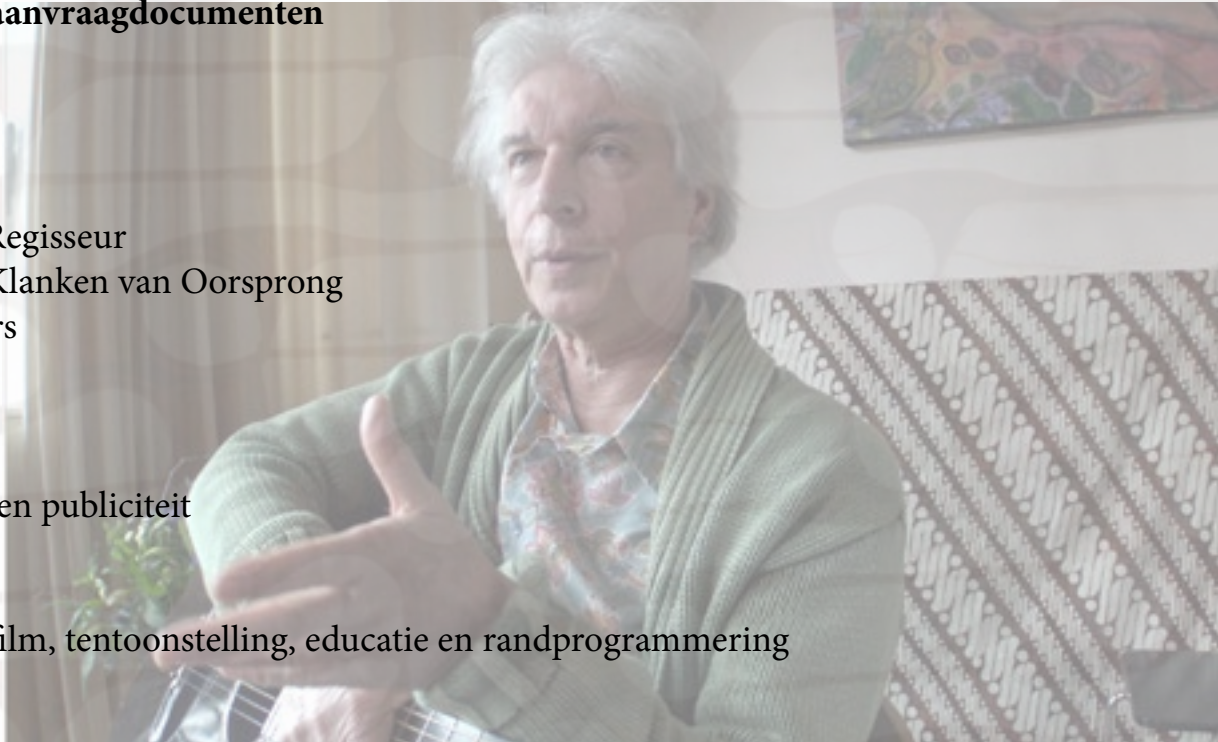
Overige Documentatie:

Filmplan

Intentieverklaringen distributeur, samenwerkingspartners en filmtheaters

“NA DE STILTE KOMT MUZIEK HET DICHTST BIJ HET ZEGGEN VAN HET ONZEGBARE”.

(Aldous Huxley)



1. LOGLINE

In “Klanken van oorsprong” vertellen Nederlands-Indische muzikanten van verschillende generaties en verschillende muziekstijlen hoe hun achtergrond van oorlog, vluchten en opnieuw moeten beginnen doorklinkt in hun leven en werk. Terwijl ieders verhaal uniek is, vinden hun persoonlijke en muzikale ‘klanken’ allen eenzelfde oorsprong in de gedeelde geschiedenis van het leven voor, tijdens en na WOII in Nederlands-Indië en hun gedwongen vertrek naar Nederland door de onafhankelijkheidswording van Indonesië.

2. SYNOPSIS

Na de Tweede Wereldoorlog en de daaropvolgende onafhankelijkheid van Indonesië raakten tientallen duizenden Indische Nederlanders op drift. Niet meer welkom in hun geboorteland, vluchtten ze noodgedwongen naar Nederland. Onder hen waren mensen die van beslissend belang werden voor de ontwikkeling van de popmuziek in Nederland en ver daarbuiten. Hun vrije rock-'n-roll, hun unieke liedjes, stem en vertolking maakten ze, ondanks de soms extreem bevooroordeelde en ongeïnteresseerde ontvangst in het nieuwe thuisland, tot uitdagende, geliefde en vaak bekende Nederlandse cultuurmakers en cultuurdragers. Over hun achtergrond en de ontvangst in Nederland zwijgen ze meestal. Wie zijn zij? Wat maakten ze mee? En wat brachten ze mee? Hoe hebben zij met hun talent en achtergrond vormgegeven aan de popmuziek in en ver buiten Nederland? Wat weten we eigenlijk over de invloed van de Nederlands-Indische geschiedenis op het Nederlandse muzikale cultuurgoed? En hoe beleven Indisch-Nederlandse muzikanten dit zelf?

Klanken van oorsprong neemt de kijker mee in een muzikale en dramatische zoektocht naar de in de vergetelheid geraakte, turbulente en ontroerende geschiedenis van de moderne popmuziek in Nederland en daarbuiten. In diep persoonlijke gesprekken, met nieuw archiefmateriaal, associatieve beelden en veel muziek maakt Klanken van oorsprong invoelbaar hoe oorlog, vlucht en opnieuw moeten beginnen in een vaak afwijzend nieuw thuisland doorklinken in leven en werk van muzikanten van Nederlands-Indische afkomst. Hans Bax en Eddy Chatelin die speelden in de grote Indorockbands The Javalins, The Tielman Brothers en The Crazy Rockers, Riem de Wolff van The Blue Diamonds, zangeressen Sandra Reemer en Anneke Grönloh en jazzpianist Rob Agerbeek blikken terug op de oorzaken van geluk en teleurstelling in hun carrière. Boudewijn de Groot onderzoekt aarzelend én open wat de impact van zijn familiegeschiedenis op zijn leven en muziek kan zijn geweest. Liesbeth List maakt onomwonden helder waarom zij er niet meer over zwijgen kan. Terwijl fan en muzikkenner Leo Blokhuis de beslissende rol belicht van de invloed van Indorock op de popmuziek in Nederland en daarbuiten, laten muzikanten van de onlangs opgeheven en immens populaire popgroep Kane en oprichter van Doe Maar Ernst Jansz, horen hoe en waarom de Nederlands-Indische geschiedenis in hun muziek voort klinkt. Deze documentaire (over de culturele bijdrage van Indische Nederlanders) is uitermate geschikt voor het kweken van begrip voor nieuwkomers in onze maatschappij en heeft vanwege de huidige stroom vluchtelingen naar Europa een hoge actualiteitswaarde.



3. TOELICHTING PRODUCENT

Geacht bestuur, adviseurs en staf van Brabant C,

In het Brabantse Budel is de opmars van de Nederlandse popmuziek begonnen. In dit legerkamp werd immers de eerste opvang verzorgd van de Nederlands-Indische repatrianten, die van hieruit verder over Nederland werden verspreid. Hier kwamen ook de meeste hoofdpersonen aan die later in de Nederlandse muziek zo'n belangrijke rol zouden spelen. Maar ook in Brabant werd de grondslag gelegd voor de Nederlandse popmuziek. Terwijl in Eindhoven Peter Koelewijn optrad met Anneke Grönloh en er zijn eerste hit scoorde met "Kom van dat dak af", woonden in Breda de vier gebroeders Tielman in een contractpension en zij speelden vele zalen in Nederland plat met hun Indo-rock. Hun eerste single "Rock little baby of mine" is later officieel gekozen tot het eerste Nederlandse popnummer.

De motivatie van de filmmaker om Klanken van oorsprong te willen maken komt voort uit de wens om deze lang onderbelichte en belangrijke bladzijde in de geschiedenis van de Nederlandse muziek onder de aandacht te brengen en vast te leggen in een film. Een tweede fundamentele reden om de film te willen maken ligt in de sterk gevoelde wens om invoelbaar te maken hoe het is om als nieuwkomer in een nieuw land je plek te moeten vinden, en in een onbekende omgeving waar culturele verschillen een grote rol spelen vorm te geven aan je talent.

Klanken van Oorsprong van de in Goirle woonachtige filmmaker Hetty Naaijkens-Retel Helmrich sluit mooi aan bij dit streven. Eerdere films van deze regisseur en ook deze nieuwe film zorgen ongetwijfeld voor een grote toestroom van een publiek, dat voorheen eigenlijk maar weinig de bioscoop bezocht, zeker niet voor Nederlandse producties. Al eerder maakte Hetty met veel succes de lange documentaires "Contractpensions!" en "Buitenkampers" die beide binnen een paar maanden de Kristallen filmprijs voor meer dan 10.000 betalende bioscoopbezoekers hebben ontvangen. De film die zij nu voor ogen heeft is in eerste instantie weer voor de bioscoop bedoeld. We kozen er bewust voor in dit stadium hiervoor nog geen omroep te benaderen. Mede door onze eerdere ervaringen vinden we het van groot belang ons te kunnen richten op de ontwikkeling van een cinematografische feature-length documentaire met een lange bioscooproulatie. Filmdistributeur Remain in Light neemt de uitbreng van de film in Nederland en België voor haar rekening. Televisie-uitzending na de bioscooproulatie ligt in de verwachting. Alle films van ondergetekende en Hetty Naaijkens zijn op het publieke televisienet uitgezonden. Gebleken is dat Hetty's films een breed publiek aanspreken, bezoekers van zowel binnen als buiten de doelgroep van de Indische Nederlanders. Hetty 's films kunnen rekenen op een grote schare fans die zij in de loop der tijd heeft opgebouwd. Via social-media, e-mails en brieven bereiken ons vele verzoeken om meer films te maken waarin de historie van het Nederlands-Indische verleden belicht wordt. Door het jaar heen krijgen we telefoontjes van filmtheaterprogrammeurs die informeren wanneer er weer een nieuwe film van Hetty te verwachten is. Ook tijdens de nieuwjaarsrecepties van de bioscoopbond van vorig jaar en dit jaar verklaarden een aantal programmeurs dat ze een film van Hetty "blind" willen boeken. In de bijlage marketingplan vindt u enkele intentieverklaringen van filmtheaters. Dit laatste geeft aan hoe groot het vertrouwen is in haar films die, op een cinematografisch verantwoorde wijze, de zo lang verzwegen verhalen van Indische Nederlanders uit de doeken doen. De films krijgen erg veel support vanuit de Indische gemeenschap, die niet alleen mensen met een Indische achtergrond omvat maar ook talloze aanverwanten. Deze hele groep bestaat volgens onderzoek uit 1,6 miljoen mensen, bijna 10 procent van de Nederlandse bevolking. Brabant heeft 2.495.107 inwoners. Als we dit omrekenen blijkt dus dat Brabant circa 249.510 Indische mensen telt, Indische Brabanders zogezegd. Wij zullen deze groep via online en klassieke media zoveel mogelijk bij het project betrekken. Scarabeefilms beschikt ook landelijk inmiddels over een groot fijnmazig netwerk waardoor o.a. via radiostations, huis aan huisbladen, social-media, e-mail-kettingen, en "mond tot mond-reclame" een filmaankondiging in relatief korte tijd verspreid kan worden. Het comité van aanbeveling, bestaande uit o.a. acteurs, schrijvers, musici en politici, vinden het van belang dat dit verhaal verteld wordt en zijn bereid een rol te spelen als ambassadeur van de film in verschillende stadia van het maakproces, van de crowdfunding tot en met de uitbreng. Leden van het comité van aanbeveling



zijn o.a. Adriaan van Dis, Georgina Verbaan, Thom Hoffman, Diederik van Vleuten, Gustaaf Peek en anderen.

De uitbreng van de documentaire gaat gepaard met uitgebreide randprogrammering en een educatieprogramma. Ik hoop van harte dat u dit project middels een bijdrage van Brabant C wilt steunen.

Met vriendelijke groeten,



Leonard Retel Helmrich (Producent/Creative Producer Scarabeefilms)

4. TOELICHTING SCENARIST/REGISSEUR

Originaliteit & authenticiteit

Met Klanken van oorsprong wordt voor het eerst door de generaties heen gekeken naar de brede culturele bijdrage van een belangrijke groep vluchtelingen/repatrianten aan de Nederlandse cultuur. Voor het eerst komt in een documentaire aan de orde hoe de traumatische ervaringen van Indische Nederlanders tijdens WOII, de Bersiap tijd en de onafhankelijkheidswording van Indonesië, samen met de kille ontvangst in Nederland hebben doorgewerkt in hun levens en muzikale carrières. Door deze gebeurtenissen is een groot zwijgen ontstaan onder Indische Nederlanders over hun achtergrond en een grote onbekendheid onder Nederlanders en onder Indische Nederlanders van latere generaties over de wijze waarop deze geschiedenis doorklinkt in de hedendaagse muziekcultuur in Nederland en daarbuiten. Klanken van oorsprong zet deze in de schaduw geraakte 'kleur' van de Nederlandse pop- en lichte muziek centraal. Het is me er in de film niet om te doen met een beschuldigende vinger naar Nederland te wijzen, ik wil juist laten zien hoe de Nederlandse en Indisch-Nederlandse geschiedenis en cultuur samenhangen en met elkaar verweven zijn geraakt.

Door mijn Indische afkomst heb ik niet alleen relatief makkelijk toegang tot Indische Nederlanders maar door mijn eigen levensgeschiedenis ken ik de impact van de gebeurtenissen in Indië/Indonesië en de ontvangst in Nederland en wek ik snel vertrouwen. (Ik ben in 1955 in Indonesië geboren en kwam met mijn ouders naar Nederland nadat het Nederlandstalige dagblad waar mijn vader voor werkte en alle andere Nederlandse bedrijven hun deuren moesten sluiten) Omdat ik weet waar de pijnpunten kunnen zitten, en de 'toon' herken waarmee mensen iets vertellen, kan ik verhalen aan het licht brengen die anders moeilijk naar boven zouden komen. Terwijl een aantal van de personages bekend zijn bij het grote publiek in Nederland, vertellen zij allen voor het eerst over de impact van de Nederlands-Indische geschiedenis in hun leven en werk. Van personages als Boudewijn de Groot en Liesbeth List is niet in brede kring bekend dat zij een Nederlands-Indische achtergrond hebben.

Actualiteit & urgentie

Een deel van de motivatie om Klanken van oorsprong te willen maken komt voort uit de wens om een lang onderbelichte en belangrijke bladzijde uit de vaderlandse geschiedenis onder de aandacht te brengen en vast te leggen in een film. Daarnaast speelt de wens mee om de zichtbaarheid van Indische Nederlanders in de muziekcultuur van Nederland en daarbuiten te vergroten en via de film het bestaansrecht te geven dat hen toekomt. Een volgende, fundamentele reden om de film te willen maken is invoelbaar maken hoe het is om als nieuwkomer in een nieuw land je plek te moeten vinden en in een onbekende omgeving waar culturele verschillen een grote rol spelen vorm te geven aan je talenten. De film haakt hiermee aan bij de actuele vluchtelingenstroom naar Europa. De afwijzende reacties hierop in Nederland en daarbuiten roepen bij mij een grote behoefte op duidelijk te maken hoe moeilijk het is om in een geheel nieuwe omgeving een leven op te bouwen en hoe waardevol de talenten van mensen zijn voor het nieuwe land. Mijn persoonlijke geschiedenis speelt sterk door in deze behoefte. Ik ken de ervaringen van nieuwkomers uit de eerste hand, en al is de concrete context altijd anders, gevoelens van vreemdheid en ontheemdheid spelen altijd een grote rol. De ervaringen van Indische Nederlanders zijn een voorbeeld voor de huidige vluchtelingenopvang. Het unieke van hun verhaal is

bovendien dat er inmiddels meerdere generaties zijn zodat duidelijk wordt hoe een geschiedenis van vlucht en ontvangst door kan werken in de tijd. Onder de Indische Nederlanders zijn tal van trauma's ontstaan waarvan wellicht een aantal niet nodig was geweest als een meer open houding mogelijk was geweest en hun achtergrond erkend en beter bespreekbaar was geweest. Omdat mensen uiteindelijk deel worden van het nieuwe land, is het in ieders belang dat hier zo goed mogelijk mee wordt omgegaan.

De urgentie van het maken van de film schuilt tevens in de hoge leeftijd van een aantal personages. Het belang van hun verhalen in de film bestaat er onder andere uit dat zij de jonge generatie muzikanten kunnen vertellen over hun achtergrond en daarmee hun identiteit invulling kunnen geven. Andersom is dit 'gesprek' tussen jong en oud belangrijk in de film omdat het aan het publiek laat zien hoe een veranderende culturele identiteit doorwerkt naar de toekomst.

Personages

De personages in de film zijn zo gekozen dat zij ieder een deel van het verhaal vertegenwoordigen. Om ervoor te zorgen dat de verschillende aspecten van het verhaal goed aan bod kunnen komen, zijn mensen gezocht van verschillende generaties die werken in verschillende muziekstijlen. Bij de keuze heb ik erop gelet dat er een mooi spectrum ontstaat van de verschillende manieren waarop het verleden bij hen heeft doorgewerkt. Door mensen uit de 1e, 2e en 3e generatie Indische Nederlanders te kiezen kan ik laten zien hoe de geschiedenis wordt doorgegeven. Beroemd geworden of geweest zijn was geen absoluut criterium, wel gaat het erom mensen aan bod te laten komen met een ontegenzeggelijk muzikaal talent. De film gaat over de impact van de geschiedenis in hun persoonlijk leven en carrière en brengt zo de ups & downs aan het licht waarmee zij op grond van een groot talent de cultuur in een land mede vormgeven. De rol van de personages zonder Indische achtergrond Frits Spits en Leo Blokhuis, wordt daarmee ook helder. In hun hoedanigheid als voormalig diskjockey en 'muziekprofessor van Nederland' verklaren zij de grote invloed van de muziek van Indische Nederlanders in Nederland. Opnames in Brabant zullen plaatsvinden bij de in Brabant gevestigde personages Sandra Reemer (Sint Michielsgestel) en Ernst Jansz (Neerkant). Anneke Grönloh zullen we in Eindhoven filmen. Daar begon haar muziekcarrière en heeft ze het grootste deel van haar leven gewoond.

Personages in de film zijn:

Boudewijn de Groot (Batavia, 1943), Liesbeth List (Bandoeng, 1941), Anneke Grönloh (Tondano, 1942), Sandra Reemer (Bandung, 1950), Eddy Chatelin (Palembang, 1943), Hans Bax (Banjar Massin, Borneo, 1937), Rob Agerbeek (Batavia, 1937), Eddie van Halen (Nijmegen, 1955), Ernst Jansz (Amsterdam, 1948), Dennis van Leeuwen (Den Haag, 1971) en Dinand Woesthoff (Gorinchem, 1972), Lode Simons (Den Haag, 1988). Leo Blokhuis (Zevenbergen, 1961) en Frits Spits (Eindhoven, 1948)



Structuur

'Klanken van oorsprong' wordt verteld in de vorm van een zoektocht. Deze narratieve structuur sluit allereerst goed aan bij de grote onbekendheid onder het brede publiek en bij 3e en vaak zelfs ook bij 2e en 1e generatie Indische Nederlanders over dit stuk Nederlands-Indische en Nederlandse geschiedenis. De film neemt de kijker als het ware mee in een zoektocht naar het diepste van de ziel van de personages waar hij/zij dingen te horen krijgt over gebeurtenissen in het verleden die bijna niet bekend zijn en die nog steeds doorklinken in de huidige muziekcultuur in Nederland. De vorm van de zoektocht maakt de film spannend. Verder past deze vorm goed bij de onderzoekende toon van de interviews en de associatieve manier waarop herinneringen naar boven kunnen komen, en plotselinge inzichten ontstaan. De kijker krijgt door deze vorm de ruimte om met een open, nieuwsgierige houding in het verhaal te duiken. Als laatste verwacht ik dat deze vorm de gevoelswaarde benadrukt van de impact van de geschiedenis in de levens en muziek van mensen. Je komt er als het ware 'dieper



in.' Een directere vertelling zou eerder de nadruk kunnen leggen op de inhoud en wat verder af kunnen komen te staan van de emotie.

Camera: Single Shot Cinema (SSC)

De film wordt gedraaid in Single Shot Cinema (SSC). De filosofie en techniek van de vrij bewegende camera die het hoofdonderwerp altijd centraal houdt, maakt SSC bij uitstek geschikt om het gevoel tot uitdrukking te brengen van nabijheid en meebeleven waar het in deze film om gaat. Leonard Retel Helmrich, is de uitvinder en ontwikkelaar van deze revolutionaire manier van filmen. In een interviewsetting staat de camera bij SSC niet vast tegenover de personen die worden gefilmd maar beweegt om hen heen en tussen hen door in de ruimte. De geïnterviewden ervaren dit als veel minder bedreigend en voelen de aanwezigheid van de camera minder. Er wordt makkelijker en meer vrijuit gesproken, gezichtsuitdrukkingen en bewegingen worden losser. Muziekscènes worden zo gefilmd dat de kijker bijna letterlijk 'in' de muziek terecht komt. Bij scènes waar personages gitaar spelen of zingen, krijgt de kijker/luisteraar het gevoel dat de snaren van de ziel van de muzikanten tot klinken worden gebracht. Ook is de SSC-techniek goed bruikbaar voor de scènes van muziekoptredens en dansscènes omdat ze middenin de beleving kan filmen. Het gevoel van nabijheid en meebeleven is ook belangrijk bij de niet-Indische Nederlanders in de film. In het tweegesprek dat Leo Blokhuis en Frits Spits over de Indorock hebben, moeten hun enthousiasme over en hun geraaktheid door de muziek invoelbaar zijn. Leo Blokhuis is gegrepen door de energie en experimenteerdrijf in de muziek maar voelt ook de woede en de pijn haarfijn aan. Zo wordt Leo's 'muziekbeleving' tot een beleving van de heftige Nederlands-Indische geschiedenis. In die persoonlijke beleving vallen de ogenschijnlijke verschillen tussen Indische Nederlander en Nederlander weg.

Vormelementen

De film wordt opgebouwd uit het volgende beeld- en geluidsmateriaal:

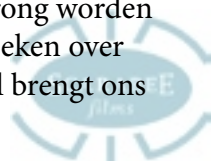
- Interviews of vraaggesprekken met de betrokken personen en muzikanten, waaronder scènes thuis en scènes waarin thuis of in de studio muziek wordt gespeeld en beluisterd
- Scènes van actuele muziekoptredens en dansscènes
- Archiefmateriaal waaronder: - uniek en niet eerder vertoond 8 mm en 16 mm materiaal van particulieren uit Nederlands-Indië - authentieke muziekopnamen uit de jaren vijftig en zestig, o.a. van Duitse verzamelaars - tv-archiefmateriaal van muziekoptredens - foto's uit het privébezit van de betrokkenen die iets toevoegen aan de vertelling
- Animaties van de Bersiaptijd waar geen beeldarchief van bestaat
- Associatieve beelden en beelden tijdens de Indië-herdenking op 15 augustus.

Archiefmateriaal

Het archiefmateriaal wordt gebruikt om de vertelling van de personages te verduidelijken of te versterken. Ik wil vooral gebruikmaken van 8 mm en 16 mm filmmateriaal dat door de mensen zelf voor deze film beschikbaar is gesteld. Ook heb ik de beschikking over uniek filmmateriaal dat in Nederlands-Indië door klanten is weggebracht om het te laten ontwikkelen en na de oorlog nooit meer is opgehaald. Dit filmmateriaal kreeg ik van de in Helmond woonachtige Erik Jahn, een kleinzoon van de eigenaar van Foto Cine Jahn. De oma van Erik nam de filmblikjes in haar hutkoffer mee naar Nederland en Erik vond ze onlangs terug. Verder zal ik gebruikmaken van authentieke muziekopnamen van de diverse muzikanten uit de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw en tv-archiefmateriaal uit die tijd. Tot slot krijgen ook foto's uit privébezit van de personages een plek in de film.

Animatie

Er is nauwelijks archiefmateriaal van de Bersiaperiode. Om de angstige sfeer en gebeurtenissen van die periode te laten leven wil ik deze in een animatie voorbij laten komen. Beeldmateriaal van de 'Bersiapkampen' waarin de Indonesiërs de Indische mensen vasthielden ontbreekt. De animatiebeelden voor Klanken van oorsprong worden gemaakt door de Nederlands-Indische tekenaar Peter van Dongen. Hij maakte twee prachtige stripboeken over de Bersiaptijd, "Rampokan Java" en "Rampokan Celebes". Zijn unieke maar zeer herkenbare tekenstijl brengt ons



direct terug naar het Nederlands-Indië van toen en de bloedige onafhankelijkheidsstrijd. Met de editor en een visual-artist worden de tekeningen door close-ups en camerabewegingen tot leven gebracht. Peter maakt deze tekeningen pas wanneer de plaats van de schetsen in de film bekend is. Hij wordt als het ware mijn ‘cameraman’ voor deze scènes. Hij zal de niet bestaande beelden ‘schieten’ door ze met zijn tekengerei aan het papier toe te vertrouwen, waarna de visual-artist de tekeningen tot leven wekt.

5. RANDPROGRAMMERING KLANKEN VAN OORSPRONG

- Bij de uitbreng van de film vindt een uitgebreid randprogramma plaats dat bestaat uit de volgende onderdelen:
1. Er wordt een **reizende tentoonstelling** samengesteld onder de titel: “Waarom wisten wij dit niet...?” Er zullen een aantal kopieën van deze expositie vervaardigd worden, zodat deze gelijktijdig met de film wordt getoond in musea, bioscopen, gemeentehuizen, universiteiten, scholen en Spoorzone Tilburg.
 2. In samenwerking met het Cobbenhagen Center van de **Universiteit van Tilburg** komt er een **symposium** rondom het thema “Film en herdenken”.
 3. Er komt een **website** die niet alleen fungeert als informatiepunt t.b.v. de documentairefilm en de randprogrammering, maar die ook als kennispunt zal fungeren.
 4. Het glossy maandblad **Moesson** komt rond de première uit met een **themanummer** met achtergrondinformatie over de verschillende onderwerpen die in de film naar voren komen.
 5. Daarnaast komt er een **educatiepakket** voor middelbare scholieren. Tegelijkertijd wordt er in Cinecitta Tilburg een speciale vertoning van de documentairefilm georganiseerd voor geschiedenisstudenten en – docenten om dit programma onder de aandacht te brengen.
 6. Rondom de uitbreng van de film wordt een **plusprogramma** aangeboden en vinden nagesprekken plaats met de makers en personen uit de film en zijn er lezingen en **Indische Salons** met muziek en sprekers.

Voor de distributie, randprogrammering en educatieve activiteiten wordt actief samengewerkt met filmtheaters Cinecitta in Tilburg, Natlab Eindhoven, Chassé Breda en de Verkadefabriek in Den Bosch. Op die manier creëren we blijvende netwerken waarbij een combinatie gemaakt wordt tussen onderwijs en cultuur die ook na de productie van deze documentaire in stand zal blijven.

6. SAMENWERKINGSPARTNERS

Gelijktijdig met de film wordt een tentoonstelling samengesteld over de geschiedenis van Nederlands-Indië en de komst van Indische Nederlanders naar ons land onder de titel: “Waarom wisten wij dit niet.” In Loon op Zand staat het Museum De jaren ‘40-’45, een klein, maar zeer volledig museum met meer dan tienduizend items, brieven en voorwerpen uit de Tweede Wereldoorlog. Wat vooral opvalt is de grote hoeveelheid voorwerpen, brieven en foto’s uit Nederlands-Indië. Beheerder Frans van Venrooy is bereid mee te werken aan de tentoonstelling. Naast de algemene informatie wordt ook een belangrijke plaats ingericht voor Brabantse jongens die als militair naar Indie zijn gestuurd. De expositie wordt aangevuld met foto’s en voorwerpen uit de archieven van (Indische) popmuzikanten, waaronder speciale aandacht voor Brabantse bands als bijvoorbeeld de Tielmanbrothers (Breda) en de Hapcats (Den Bosch), Ernst Jansz (Neerkant) en zangeressen Sandra Reemer (St. Michelsgestel) en Anneke Grönloh (Eindhoven). Onze gedachten gaan hierbij uit naar een expositie-locatie in de Spoorzone in Tilburg, vanwege de beschikbaarheid aan geschikte ruimtes en de perfecte ligging achter het station, vanwege de ongetwijfeld grote belangstelling uit het hele land. Graag willen wij bij het samenstellen samenwerken met studenten van de Rockacademie en Fontys kunstacademie.

Er wordt samengewerkt met Brabantse partners, waaronder Filmdistributeur Remain in Light gevestigd in Breda, genoemde Brabantse filmtheaters, het Cobbenhagen Center van de Universiteit van Tilburg, het Oorlogsmuseum Overloon, het oorlogsmuseum in Loon op Zand en de tentoonstellingscoördinator van het stadskantoor Tilburg. Ook zal het project vertoond worden in diverse verzorgingstehuizen, waar de eerdere films Contractpensions en Buitenkampers ook zijn vertoond zoals Huize Raffy in Breda, Zonnehof in Tilburg, etc. Met de genoemde filmtheaters en verzorgingstehuizen is ook in het verleden reeds samengewerkt. Nieuw is de samenwerking met de UVT en de oorlogsmusea. Voor de film en randprogrammering wordt verder

samengewerkt met EYE Filmeducatie, het Indisch Herinneringscentrum, de Tong Tong Fair, Moesson (Indisch glossy maandblad sinds 1956) en alle belangrijke filmtheaters in Nederland.

7. SCARABEEFILMS

De in Goirle gevestigde filmproductiemaatschappij Scarabeefilms maakt zich als sinds de oprichting in 1989 sterk voor versterking van de filmindustrie in Brabant. In de afgelopen jaren hebben we veel jonge Brabanders binnen ons bedrijf opgeleid. In 2005 ontvingen we de onderscheiding “**Toonbeeld van het zuiden**”. De Coöperatieve Vereniging Scarabee Films staat onder leiding van uit producent/regisseur/scriptschrijver Hetty Naaijkens-Retel Helmrich en producent / regisseur / cameraman / scriptschrijver Leonard Retel Helmrich. Scarabeefilms heeft de afgelopen 25 jaar veel prijswinnende documentaires geproduceerd. De internationale waardering voor zijn werk de bijzondere camera-voering van Leonard blijkt wel uit het feit dat hij onlangs is gevraagd toe te treden in de **Amerikaanse Oscar-jury**. In 1990 produceerden wij de door Leonard geregisseerde en geheel in Tilburg gedraaide speelfilm “Het Phoenix mysterie”. In deze film met de in Goirle geboren actrice Liz Snoyink de hoofdrol, traden ook burgemeester Brokx, wethouder Krosse en de hele Tilburgse gemeenteraad op. Naast filmprofessionals uit Amsterdam, werd de crew aangevuld door lokale krachten en acteurs. Ditzelfde herhaalde zich bij de documentaire “Moving Objects en de productie van de film “Suske en Wiske-de Duistere diamant” (een coproductie met het Brabantse productiebedrijf MovedMedia). Zowel crew als castleden werden zorgvuldig uit Brabants talent geselecteerd en velen van hen vonden later hun weg in de professionele filmwereld. Hetty regisseerde zelf de films ‘Contractpensions’ en ‘Buitenkampers’, die beide de Kristallen Filmstatus kregen van (minimaal) 10.000 betalende bioscoopbezoekers. Voor het veelbekroonde drieluik ‘Stand van de Zon’ (2001), ‘Stand van de Maan’ (2004) en ‘Stand van de Sterren’ (2011) volgde Leonard twaalf jaar lang een Javaans gezin “Stand van de sterren” wonnen alle hoofdprijzen op IDFA én de hoofdprijzen World Cinema op het Sundance Film Festival van acteur Robert Redford. Beide films draaiden op meer dan 100 internationale filmfestivals. Ook ‘Stand van de Maan’ en ‘Stand van de Sterren’ behaalden de Kristallen Filmstatus. Regisseur Hetty Naaijkens-Retel Helmrich en editor Jasper Naaijkens zijn respectievelijk in Goirle en in Schijndel gevestigd. De montage en afwerking van “Klanken van oorsprong” zullen daarom geheel in een studio in Tilburg plaats gaan vinden. Ook zal er gebruik worden gemaakt van de muziekstudio van de Brabantse componist/gitarist Remco Willems uit Roosendaal. Omdat een aantal muzikanten in Brabant woont zal er veel op locatie in Brabant gedraaid worden.

